

Over kleur en vorm; een essay

Er zijn meerdere beroepen te vermelden waarvoor grondige kennis van de kleurenleer van wezenlijk belang is. Te denken valt aan dat van (binnenhuis)architecten, modeontwerpers, schoonheidsspecialisten en, niet het minst, kunstschilders. Onder onze leden zullen heel wat dames – en een enkele heer? – te vinden zijn die een aquarelcursus hebben gevolgd. Zij zullen weten dat, om een bepaald kleurtje op het palet te mengen, dit best wat kleurenkennis vereist.

Tekst en fotografie - Joost S.H. Gieskes

Gevoel voor kleur

Moeten hoveniers, tuiniers en eenieder die het heerlijk vindt om elk jaar weer vernieuwend in de grond te wroeten zich eerst de kleurenleer eigen maken? Dat is misschien wel wat te veel gevraagd. Gevoel voor kleur, voor harmonie is ieder mens in meerdere of mindere mate aangeboren. Kleur maakt een wezenlijk deel uit van ons leven.

Een smaakvol ingerichte tuin is wat we allen beogen; een opgave is dat wel, maar of het ook moeilijk is? Het wonder is dat het best meevalt. Als men bijvoorbeeld een bloemenborder samenstelt, bestaande uit een grote verscheidenheid aan planten en bloemen, dan is de kans dat het op ons afkomt als 'kakelebont' niet eens zo groot. Integendeel, we zullen het al gauw ervaren als vrolijk, zonnig. Hoe dat komt? Door het spel van licht en schaduw, door de variatie aan kleuren en, vergeet niet, de vormen van bloemen en bladeren, het driedimensionale beeld, waarbij onze blik feilloos de individuele details registreert. De natuur schiet ons te hulp, het gaat niet zo gauw fout.

Naast de veelkleurige border kennen we ook borders in één kleur: in de tuin van Hidcote Manor (Engeland) vindt men tuinkamers, elk met een eigen kleur, werkelijk prachtig. Denk eens aan Frankrijk, een veld van vuurrode klaprozen, of onafzienbare rijen zonnebloemen. Saai? Allerminst. Nederland, met zijn bollenvelden met al die vaak primaire kleuren, dat kan toch eigenlijk niet? En toch bekoort het ons. Waarom? Het is natuur! Toegegeven, in het laatste geval wel een beetje gemanipuleerd.

Kleur en vorm in de tuin

Vorm is misschien wel even belangrijk als kleur, zij zijn onverbrekkelijk met elkaar verbonden. Moeten we ons bij de aanleg van een tuin aan bepaalde vormgevingsregels houden? Ja, dat spreekt vanzelf. In een grote tuin zal men ook niet in een handomdraai een ander ontwerp gaan uitvoeren. Maar er zijn ook vele tuiniers die elk jaar weer naar hartelust nieuwe plantjes aanbrengen, de tuin weer eens wat anders inrichten, een intensieve maar heerlijke bezigheid, als doel op zichzelf. En u weet nu, de natuur staat u als trouwe vriend terzijde, ook in kleur en vormgeving. Het gaat niet zo gauw mis. En die kleurenleer dan? Zich verdiepen in die materie, het kan beslist geen kwaad en het verrijkt de geest; aan u de keus.

Van boven naar beneden:
Italian garden Tatton
Park, harmony in colour
and form.
De tuin van Paleis
Het Loo.
Bont ja, maar toch
wel vrolijk.
Het herfstblad van de
juttepeer.